

Dramatische inkt

'Dramatisch.' Zo omschrijft eigenaresse en algemeen directeur Karin de Vries-Kuijper de dag vóór de geplande opening van boekhandel H. de Vries in 1905. Oprichter Hendrik de Vries had een aankondiging laten publiceren waarin gemeld werd dat de boekhandel, toen nog onder de naam 'Oude en Nieuwe boekhandel', op donderdagavond 23 maart zou openen. Maar toen Hendrik de dag voor de opening de laatste hand legde aan de inrichting gebeurde er iets onverwachts. Tot Hendriks grote schrik viel een plank met flessen inkt van de muur. Dit had dramatische gevolgen voor de netjes gewitte muren, enkele boeken en de net schoongemaakte vloer. Zij waren de ongelukkige toeschouwers van deze duikvlucht. Hendrik was genoodzaakt de opening twee dagen uit te stellen om de inktboel op te ruimen.

In de loop der jaren werd de boekhandel aan Jacobijnestraat 3 ('Jac 3') uitgebreid met twee panden aan de Gedempte Oude Gracht en 'Jac 5' en 'Jac 7'. In 1937 deed Hendrik de boekhandel over aan zijn zoons Herman en Johan. Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren beide broers betrokken bij de verspreiding van het illegale blad Vrij Nederland. Herman werd opgepakt en kwam in Dachau terecht, waar hij vlak voor de bevrijding overleed. Johans zoon, Dolf de Vries, volgde zijn vader in 1973 op. Zijn vrouw Karin nam zijn functie als directeur in 1993 vanwege Dolfs ziekte over. Op 25 maart 2005 kan zij terugkijken op 100 jaar boekverkoop. "Tja, als die inktpotten nou niet waren omgevallen, was de viering op 23 maart geweest," grinnikt ze.

Verdwalen in boeken

Hoewel de winkel nu modern is ingericht, geven de kroonluchters met kaarsen het geheel nog steeds een ouderwets en gezellig tintje. Dat de boekwinkel bestaat uit vijf

verschillende panden is niet voor iedereen duidelijk. Zeker nu de afzonderlijke gebouwen door de constructie van een gedeeltelijk glazen dak in 1999 tot één geheel zijn omgevormd. Sommige bezoekers vragen zich verwonderd af wanneer die ene muur met een doorgang naar een ander gedeelte van de winkel nou eens netjes geschilderd wordt. Het esthetische aspect van zo'n oude buitenmuur midden in de winkel ontgaat hen. Verdwalen in boeken is makkelijk bij H.de Vries Boeken. In de enorme ruimte valt de onoplettende dwaler ongemerkt van de kookboeken in de kinder-boeken, worden humoristische journals vragend aangestaard door serieuze vak-lite-ratuur en kijken wat religieuze boeken streng neer op een met uitbundige foto's geïllustreerde biografie van Marilyn Monroe.

Marion van Schaick, chef van de winkel en verantwoordelijk voor het brede assortiment, overziet haar domein met een gemoedelijke autoriteit. De grootte van de winkel heeft, behalve de voor de hand liggende, ook onverwachte voordelen. "Wij hebben daardoor heel veel persoonlijk contact met de klant. Veel mensen gaan niet zoeken maar komen rechtstreeks naar de medewerkers toe om te vragen naar een bepaalde titel." De contacten beperken zich echter niet slechts tot lezers. Marion vertelt hoe zij een aantal jaar geleden na een lange dag op een boekenbeurs een lift naar de trein kreeg. "Ik kwam bij een man in de auto die, nadat ik vertelde dat ik naar een boekenbeurs was geweest, de onsterfelijke opmerking maakte: 'Ja, ik heb thuis ook een boek.' Maar één boek! Dat is

voor mij dus onbegrijpelijk. Ik lees zoals een ander een broodje eet. Dagelijks." Voor Karin en Marion is lezen iets essentieels. Karin leest nooit een boek twee keer, zegt ze beslist. "Mijn favoriete boek is ook altijd het boek dat ik aan het lezen ben. Als ik op vakantie ben in Spanje en ik lees een kookboek over tapas, dan is dat voor dat moment mijn favoriete boek." Marion is het daarmee eens: "Elk boek heeft zijn eigen waarde." Toch is er wel een boek dat op haar een onuitwisbare indruk heeft gemaakt. "Het heet *Reis naar het einde van de nacht* van de auteur Céline. Bij dat boek viel voor mij alles in het niet. Het is een waternood van woorden en emoties en heeft zoveel indruk op me gemaakt dat ik tien jaar lang alles wat ik las daarmee vergeleken heb."